

การเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โรงเรียนสมุทรปราการ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานกับการสอนแบบปกติ

**A Comparison of the Analytical Reading Ability in the Thai Subject
of MatthayomSuksa Three Students at Samutprakan School
Using Problem-Based Learning and Nomal Teaching Method**

¹สุภาภรณ์ ทาศิริ และ ²รองศาสตราจารย์จุไรรัตน์ ลักษณะศิริ

¹นักศึกษาปริญญาโทสาขาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

²รองศาสตราจารย์ ประจำภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทคัดย่อ

การศึกษาศึกษาอิสระครั้งนี้มีวัตถุประสงค์(1) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรปราการ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานกับการสอนแบบปกติ(2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรปราการ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน(3)เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรปราการ ที่ได้รับการสอนแบบปกติ

ประชากร ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 3 ห้อง รวมนักเรียนทั้งหมด 90 คน กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรปราการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 จำนวน 2 ห้องเรียน รวมนักเรียนทั้งหมด 60 คน ผู้วิจัยได้คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 2 ห้องเรียน โดยการสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม(cluster random sampling) จำนวน 2 ห้องเรียน ที่มีผลการเรียนเฉลี่ยใกล้เคียงกัน วัดได้จากคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มห้องเรียนจากการสอบก่อนการจัดการเรียนรู้มาวิเคราะห์สถิติ Anova จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) จับสลากได้กลุ่มทดลอง 1 ห้อง กลุ่มควบคุม 1 ห้องโดยห้องที่ 1 จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มทดลอง เรียนโดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 3 และห้องที่ 2 จำนวน 30 คน เป็นกลุ่มควบคุม เรียนด้วยการสอนแบบปกติ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ห้อง 5

ผลการศึกษาพบว่า 1) นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมีความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) ความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน พบว่า คะแนนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบปกติ พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

คำสำคัญ : ความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์; การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน; การสอนแบบปกติ

บทนำ

ภาษามีความสำคัญ และมีความจำเป็นต่อการดำเนินชีวิตของมนุษย์ เพราะภาษาเป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารระหว่างมนุษย์ เพื่อให้ได้รับรู้เรื่องราวและเกิดความเข้าใจต่อกัน ตามที่วรรณิ โสมประยูร (2544, หน้า 16) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาโดยสรุปได้ว่า ภาษาเป็นเครื่องมือทางสังคม ทักษะของภาษาที่มนุษย์ชาติต่างๆ ใช้ติดต่อกัน ก็คือ การฟัง การอ่าน การพูดและการเขียน มนุษย์ใช้ทักษะทั้ง 4 ประการนี้ ในการสร้างเสริมสติปัญญาและความรู้สึกนึกคิดพัฒนาอาชีพและพัฒนาบุคลิกภาพ นอกจากนี้ยังรวมถึงสิ่งอื่นๆ อีกมากมายให้กับตนเองและสังคม ภาษาจึงมีบทบาทและความสำคัญสำหรับบุคคลทุกชาติ

การคิดวิเคราะห์เป็นทักษะหนึ่ง que ทุกคนสามารถพัฒนาได้จากการฝึกหัด ฝึกฝน การอ่านและการลงมือปฏิบัติสอดคล้องกับ สุวัฒน์ วิวัฒน์านนท์ (2554, หน้า 50) ที่กล่าวไว้ว่า “การคิดวิเคราะห์เป็นกระบวนการทางสมองเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากการรับรู้จากสาร หรือสิ่งเร้าที่เข้ามาเป็นกระบวนการทางสติปัญญาของผู้เรียนที่ใช้ ในการสร้างความหมาย ความเข้าใจที่ผู้เรียนได้รับจากประสบการณ์ การคิดวิเคราะห์ เป็นวิธีการหรือทักษะความสามารถที่สามารถส่งเสริมพัฒนาได้” ได้มีนักการศึกษา นักคิด และนักจิตวิทยาหลายคน ได้ศึกษาความสามารถด้านการคิดวิเคราะห์ไว้ เช่น ในปี ค.ศ. 1956 Bloom (1956, p. 6-9) ได้เสนอทฤษฎีการคิดวิเคราะห์โดยแบ่งการคิด วิเคราะห์ออกเป็น 3 ด้าน คือ วิเคราะห์ความสำคัญ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ และวิเคราะห์ หลักการ และในปี ค.ศ. 2001 Marzano (2001, p. 60) ได้เสนอทฤษฎีการคิดของ Marzano โดยจำแนกการวิเคราะห์ออกเป็น 5 ด้าน คือ ด้านการจำแนก ด้านการจัดหมวดหมู่ ด้านการสรุป ด้านการประยุกต์ และด้านการคาดการณ์เป็นต้น

ปัจจุบันเป็นยุคของความเจริญเติบโตของโซเซียลมีเดียต่างๆ มากมาย เช่น เฟซบุ๊ก ไลน์ ทวิตเตอร์ และเว็บเพจอื่นๆ อีกมากมาย ที่เข้ามามีบทบาทในชีวิตประจำวัน ในการศึกษา นักเรียนมีการใช้โทรศัพท์มือถือ รวมถึงการเข้าถึงสื่อโซเซียลต่างๆ จนทำให้การใส่ใจในการอ่านหนังสือลดลงเกิดการไม่มีนิสัยรักการอ่าน นักเรียนจึงไม่ใส่ใจการอ่านและไม่สนใจอ่านเนื้อหาบทเรียน เมื่อมีการทำแบบทดสอบในการทำกิจกรรมในชั้นเรียน หรือการสอบวัดผลการเรียน นักเรียนจะไม่ใส่ใจในการอ่านโจทย์หรือบทความ

ต่างๆที่ครูนำมาให้ทำแบบทดสอบ จึงทำให้ขาดการอ่านคิดวิเคราะห์ในการตอบคำถาม ซึ่งเป็นปัญหาที่ควรได้รับการแก้ไข ในขณะที่เดียวกันสภาพปัญหาที่กล่าวมา พบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรปราการ มีปัญหาในด้านการขาดทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ จากสื่อต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการอ่านเนื้อหาในบทเรียน การอ่านบทความ การอ่านนิทาน การอ่านข่าว การอ่านสื่อโฆษณา นอกจากนี้ยังรวมไปถึงสื่อสิ่งพิมพ์อื่นๆ ซึ่งปัญหานี้ส่งผลต่อการจัดการเรียนการสอนในห้องเรียน ฉะนั้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในห้องเรียน ครูจึงต้องคิดหาวิธีการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายและสอดคล้องกับปัญหาการอ่านคิดวิเคราะห์ เพื่อพัฒนาให้นักเรียนเห็นความสำคัญของการอ่านและการอ่านคิดวิเคราะห์ เพื่อให้เด็กมีความรู้ที่สามารถนำไปพัฒนาต่อไปผลการเรียนให้ดียิ่งๆขึ้นไป

จากปัญหาดังกล่าวข้างต้น วิธีการจัดการเรียนรู้ที่ส่งเสริมความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนมีหลากหลายวิธี เช่น การเรียนรู้โดยการสืบเสาะหาความรู้ การเรียนรู้แบบโครงงาน การสอนแบบหมวกหกใบ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา เป็นฐาน เป็นต้น การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Base Learning-PBL) เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยการใช้ปัญหาหรือสถานการณ์เป็นตัวกระตุ้น ให้ผู้เรียนเกิดการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง การใช้กระบวนการกลุ่มในการเรียนรู้และแก้ปัญหา ซึ่งมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำและอำนวยความสะดวก โดยมีขั้นตอนในการเรียนรู้ 6 ขั้นตอน คือ ขั้นกำหนดปัญหา ขั้นทำความเข้าใจปัญหา ขั้นการดำเนินการศึกษาค้นคว้า ขั้นสังเคราะห์ความรู้ ขั้นสรุปและประเมินค่าของคำตอบ และขั้นนำเสนอและประเมินผลงาน ซึ่งทุกขั้นตอนเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียน มีบทบาทสำคัญ ทำให้เห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสามารถ ส่งเสริมและส่งผลให้ผู้เรียนเกิดความสามารถในการคิดวิเคราะห์ที่สูงขึ้น

ผู้วิจัยจึงได้เกิดความสนใจที่จะนำการจัดการเรียนการสอน โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมาทดลองกับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรปราการ ในการแก้ปัญหาการอ่านคิดวิเคราะห์ศึกษาเปรียบเทียบว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานการสอนแบบปกติ ทำให้ความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยแตกต่างกันหรือไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรปราการ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานกับการสอนแบบปกติ
2. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรปราการ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรปราการ ที่ได้รับการสอนแบบปกติ

สมมติฐานของการวิจัย

1. ความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรปราการ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ
2. ความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรปราการ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน
3. ความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรปราการ ที่ได้รับการสอนแบบปกติหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย

1. **ตัวแปรอิสระ (independent variables)** ได้แก่ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และการสอนแบบปกติ
2. **ตัวแปรตาม (dependent variables)** ได้แก่ ความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเนื้อหาวิชาภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562

ระยะเวลาในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยทดลองใน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2562 ใช้เวลาในการวิจัย 5 สัปดาห์

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. **การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน** หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียน การสอนโดยใช้ปัญหาเป็นตัวตั้งในการเรียนรู้ ใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นในการพัฒนา ทักษะการคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาด้วยเหตุผล นักเรียนเป็นผู้แสวงหาความรู้ด้วยตนเอง โดยการทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็น มี 6 ขั้นตอนดังนี้ คือ (1) ขั้นตอนกำหนดปัญหา (2) ขั้นตอนทำความเข้าใจกับปัญหา (3) ขั้นตอนการดำเนินการศึกษา ค้นคว้า (4) ขั้นตอนสังเคราะห์ความรู้ (5) ขั้นตอนสรุปและประเมินค่าของคำตอบ และ (6) ขั้นตอนนำเสนอและประเมินผลงาน

2. **ความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์** หมายถึง ความสามารถในการอ่าน แล้วสามารถคิดวิเคราะห์ความสำคัญ วิเคราะห์ความสัมพันธ์ และวิเคราะห์หลักการ โดยรายละเอียดในการอ่านคิดวิเคราะห์ มีดังนี้ 1.วิเคราะห์ความสำคัญ คือพิจารณาแยกแยะ สิ่งที่เป็นใจความสำคัญ เหตุการณ์สำคัญหรือจุดประสงค์สำคัญของเรื่อง บอกความเป็นเหตุเป็นผล 2. วิเคราะห์ความสัมพันธ์ คือ ค้นหาความสัมพันธ์กันระหว่างลักษณะสำคัญของเรื่องราวหรือสิ่งต่างๆว่าสองสิ่งนั้นมีส่วนใดสัมพันธ์กัน แล้วนำมาเปรียบเทียบ อุปมาอุปไมย หรือการค้นหาความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์นั้นๆ 3. วิเคราะห์หลักการ คือ บอกหลักการ เทคนิค โครงสร้าง หลักปรัชญา คุณค่าหรือข้อคิดของเรื่องราวนั้นๆเพื่อให้เกิดความเข้าใจจากเรื่องที่อ่าน

3. แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ หมายถึง แบบทดสอบ วัดความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นข้อสอบชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 60 ข้อ แล้วเลือกให้เหลือเพียง 30 ข้อสำหรับใช้ทดสอบก่อนเรียน และหลังเรียน ซึ่งเป็นข้อสอบแบบคู่ขนาน มีสาระครอบคลุม 3 ด้าน คือ ด้านความสำคัญ ด้านความสัมพันธ์และด้านหลักการ

4. แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หมายถึง แผนการจัดการเรียนรู้ ที่สร้างขึ้นตามรูปแบบและขั้นตอนของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน มี 6 ขั้นตอน ดังนี้(1) ขั้นตอนกำหนดปัญหา (2) ขั้นตอนทำความเข้าใจกับปัญหา(3) ขั้นตอนการดำเนินการศึกษาค้นคว้า (4) ขั้นสังเคราะห์ความรู้ (5) ขั้นสรุปและประเมินค่าของคำตอบ(6) ขั้นนำเสนอและประเมินผลงาน

5. การสอนแบบปกติ หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยการบรรยาย อภิปราย ชักถาม และการใช้สื่อประกอบ ซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

5.1 ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน ผู้สอนกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความพร้อม และ ความสนใจในการเรียนด้วยด้วยวิธีการต่าง ๆ และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้

5.2 ขั้นการสอน ผู้สอนนำเสนอเนื้อหา ด้วยวิธีการบรรยาย อภิปราย สนทนา ชักถาม โดยมีสื่อประกอบการเรียนการสอนและผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรม

5.3 ขั้นสรุป ผู้สอนและผู้เรียนร่วมกันสรุปเนื้อหาด้วยการอภิปรายตอบคำถาม หรือตรวจเฉลยแบบฝึกหัดร่วมกัน

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลการวิจัยทำให้ผู้สอนวิชาภาษาไทยทราบว่าการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สามารถพัฒนาความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์

2. ผู้สอนวิชาภาษาไทยใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์

3. ผู้สอนในกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่นสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ให้มี ประสิทธิภาพต่อไป

4. ผู้เรียนมีทักษะในด้านการอ่านคิดวิเคราะห์

5. ผู้เรียนสามารถใช้ทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ไปประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหา ในชีวิตได้เหมาะสมหรือไม่

การทบทวนวรรณกรรม

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการดำเนินงานวิจัยตามประเด็น ดังนี้

ความหมายของการอ่านคิดวิเคราะห์

คณาจารย์เอกวิชาภาษาไทยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช(2560, หน้า7) ได้กำหนดความหมายของคำว่า “การอ่านคิดวิเคราะห์” ว่าหมายถึง การอ่านเพื่อจำแนกองค์ประกอบของเนื้อหาที่อ่านออกเป็น

ส่วนย่อย ๆ เพื่อศึกษาให้เข้าใจสภาพความเป็นจริง ความสำคัญ และหาความสัมพันธ์เชิงเหตุผลระหว่างองค์ประกอบต่าง ๆ ของเนื้อหาที่อ่าน

การพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์

การส่งเสริมพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์มีแนวคิดทฤษฎีเป็นหลักกำหนด หรือกฎการเรียนรู้ย่อยๆ เพื่อนำไปใช้เป็นหลักในการจัดกระบวนการเรียนรู้ให้ผู้เรียนได้ ทฤษฎีโดยทั่วไปมักประกอบด้วยหลักการย่อยๆหลายหลักการดังที่ได้นำเสนอเป็นตัวอย่างแนวทางที่ผ่านมานั้น การพัฒนาความสามารถในการคิดควรจะเริ่มต้นเมื่อไร ความสามารถในการคิดเรียนรู้ได้พัฒนาได้อย่างไรไม่มีที่สิ้นสุด ต้องเริ่มต้นที่ครอบครัวส่งเสริมให้เด็กคิด เด็กถาม ให้เด็กมีประสบการณ์อย่างหลากหลายและควรเริ่มตั้งแต่วัยเด็ก เมื่อมาเข้าโรงเรียน การคิดสามารถพัฒนาได้ในทุกกิจกรรมการเรียนการสอน ทุกเนื้อหาวิชาและโดยครูทุกคนทุกระดับ และต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สำหรับแนวทางในการส่งเสริมพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์นั้น

อุษณีย์ โพธิ์สุข (๒๕๓๗, หน้า ๕๕-๑๐๐) ได้เสนอแนวการสอนเพื่อการส่งเสริมพัฒนาการคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนดังนี้

๑. ให้นักเรียนศึกษาจากประสบการณ์ตรง เช่น การไปทัศนศึกษา ร่วมกิจกรรม หรือเปิดโอกาสให้เด็กได้ทดลอง
๒. การศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง เป็นการสร้างทักษะการเรียนรู้ เช่น การทำรายงาน การทำวิจัย เป็นต้น
๓. ใช้กิจกรรมเป็นสื่อกระตุ้น เช่น การอภิปราย โต้เถียง เป็นต้น
๔. การสร้างหรือสมมติสถานการณ์ นักเรียนจะมีความเข้าใจได้แนวคิดมีความพยายามในการแก้ปัญหา
๕. ให้นักเรียนแสดงผลงานที่ตนเองได้ศึกษาหาความรู้
๖. กิจกรรมกลุ่ม การระดมพลังสมอง การระดมความคิด การวิจารณ์

ความหมายของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

สมทรง สิทธิ (ม.ป.ป., หน้า 30) กล่าวว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน (Problem-Based Learning : PBL) คือการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะใช้ปัญหาเป็นฐาน ซึ่งเป็นการทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ตรงตามเป้าหมาย โดยให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการเจอปัญหาจากสถานการณ์จริง เป็นการสอนให้มีการเรียนรู้ด้วยการไปศึกษาหาความรู้ หาคำตอบ ซึ่งจะมีวิธีการต่างๆ อาจจะเป็นการไปศึกษาจากแหล่งเรียนรู้ที่มีความหลากหลาย เพื่อนำมาใช้ในการคิดแก้ปัญหา ซึ่งจะไม่มีเตรียมตัวล่วงหน้าหรือรู้เรื่องนี้มาก่อน

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

Delisle (1997, หน้า 26-36) ได้กำหนดขั้นตอนในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา เป็นฐาน ดังนี้

1. ขั้นเชื่อมโยงปัญหา คือ ขั้นตอนของการตั้งปัญหาขึ้นมา ผู้สอนต้องตั้งปัญหาให้เหมาะสมกับผู้เรียน

2. **ขั้นจัดโครงสร้าง** ต้องมีแผนการเรียนรู้ มีองค์ประกอบของปัญหา มีหลักการแนวคิดที่ชัดเจน
3. **ขั้นเข้าพบปัญหา** ผู้เรียนมีกระบวนการกลุ่มร่วมกันใช้ความคิดในการตรวจสอบปัญหา
4. **ขั้นเข้าพบปัญหาอีกครั้ง** เมื่อมีการไปศึกษาหาความรู้มาแล้ว ในกลุ่มจะร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูลออกมาว่าข้อมูลนั้นมีความเพียงพอต่อการนำไปใช้แก้ปัญหาได้หรือไม่
5. **ขั้นผลิตผลงาน** (producing a product or performance) ผู้เรียนมีการนำข้อมูลที่ศึกษามานั้นไปสร้างสรรค์เป็นชิ้นงาน แล้วนำเสนอหน้าชั้นเรียน พร้อมทั้งรับฟังผลการประเมิน
6. **ขั้นประเมินผลงานและแก้ปัญหา** (evaluating performance and the problem) ผู้สอนและผู้เรียนจะมีส่วนช่วยกันประเมินผลงาน และหาข้อบกพร่องพร้อมร่วมกันอภิปราย แนะนำแนวทางการแก้ไขงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ประภาศรี เปี่ยมอยู่ (2561:5) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ผลการวิจัยพบว่า ความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่ได้รับ การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ 05 และความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้ ปัญหา เป็นฐาน ในภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมาก

วิลเลียม (William, 1981, อ้างถึงใน สุวิมล สพฤกษ์ศรี, 2554: 80 การอ่านเชิงวิเคราะห์ของนักเรียนเกรด 3-6 โดยมีจุดมุ่งหมายงานวิจัยคือ เพื่อศึกษา การอ่านอย่างมีวิจารณ์สำหรับนักเรียนเกรด 3-6 และสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินเกี่ยวกับการคิดการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์ ซึ่งผลวิจัยพบว่า เครื่องมือที่สร้างขึ้นนั้นสามารถช่วยพัฒนาการอ่านเชิงวิเคราะห์วิจารณ์

การดำเนินการทดลอง

การดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปทดสอบก่อนเรียนกับนักเรียนทั้งสองกลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง เรียน โดยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน และกลุ่มควบคุมการสอนแบบปกติ
2. ดำเนินการสอนนักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมตามแผนการจัดการเรียนรู้ ที่กำหนดไว้ทั้ง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 4 แผน แผนละ 2 ชั่วโมงรวมกลุ่มละ 8 ชั่วโมง
3. นำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นไปทดสอบหลังเรียนกับนักเรียนกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม
4. นำข้อมูลที่ได้จากแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ วิชาภาษาไทย ก่อนเรียน และหลังเรียนมาวิเคราะห์โดยใช้วิธีการทางสถิติเพื่อทดสอบ สมมติฐานที่ตั้งไว้

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ และนำเสนอข้อมูล โดยสถิติที่ใช้ในกระบวนการวิจัย มีดังนี้

1. วิเคราะห์เครื่องมือเพื่อหาคุณภาพของเครื่องมือ

1.1 ตรวจสอบคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ วิเคราะห์ความเที่ยงตรง ของเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้

1.2 ตรวจสอบคุณภาพของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์

1.2.1 วิเคราะห์ความตรงเชิงเนื้อหา โดยหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ของแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์

1.2.2 วิเคราะห์ค่าความยากง่าย (p) และค่าอำนาจจำแนก (r) ของ แบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์

1.2.3 วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดความสามารถ ในการอ่านคิดวิเคราะห์ วิชาภาษาไทยโดยใช้สูตร KR-20 (Kuder-Richardson)

2. วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อตอบคำถามการวิจัย

2.1 หาค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (X) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

2.2 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานกับ การสอนแบบปกติโดยใช้การทดสอบค่าที (t -test) แบบ Independent Sample

2.3 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน โดยใช้การทดสอบค่าที (t -test) แบบ Dependent Sample

2.4 เปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ก่อนเรียน และหลังเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่ใช้การสอนแบบปกติ โดยใช้การทดสอบ ค่าที (t test) แบบ Dependent Sample

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตาราง 1 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรปราการ ระหว่างกลุ่มที่จัดการเรียนรู้โดยการใช้ปัญหาเป็นฐานกับการสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	SD	T	Sig
กลุ่มควบคุม	30	21.23	2.62		
กลุ่มทดลอง	30	22.70	2.90	-8.04	0.00

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 1 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มที่สอนโดยการใช้ปัญหาเป็นฐาน กำหนดให้เป็นกลุ่มทดลอง มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์หลังเรียนเท่ากับ 22.70 คะแนน มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.90 และกลุ่มที่สอนด้วยวิธีสอนแบบปกติ กำหนดให้

เป็นกลุ่มควบคุม มีค่าเฉลี่ยของคะแนนในการทำแบบทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ หลังเรียนเท่ากับ 21.23 คะแนน มีส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.69 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีค่า T คือ -8.04 และมีค่า Sig 0.00 ซึ่งค่า Sig มีค่าน้อยกว่า 0.05 อธิบายได้ว่า ผลการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรปราการ กลุ่มทดลองที่ใช้วิธีการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน สูงกว่าการสอนแบบปกติ อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 2 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรปราการ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	SD	T	Sig
ก่อนเรียน	30	18.16	2.30	-9.32	0.00
หลังเรียน	30	22.70	2.68		

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 2 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มที่สอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 18.16 คะแนน มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.30 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 22.70 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.68 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีค่า T คือ -9.32 และมีค่า Sig 0.00 ซึ่งมีค่า Sig มีค่าน้อยกว่า 0.05 อธิบายได้ว่า ผลการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรปราการ กลุ่มทดลองที่สอนโดยใช้ปัญหาเป็นฐาน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตาราง 3 ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรปราการ ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบปกติ

กลุ่มตัวอย่าง	N	\bar{X}	SD	T	Sig
ก่อนเรียน	30	17.10	2.90	-6.20	0.00
หลังเรียน	30	21.23	3.07		

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในตาราง 3 แสดงให้เห็นว่า กลุ่มที่สอนโดยการสอนแบบปกติ ก่อนเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 17.10 คะแนน มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 2.90 และหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ย 21.23 มีค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน 3.07 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า มีค่า T คือ -6.20 และมีค่า Sig 0.00 ซึ่งมีค่า Sig มีค่าน้อยกว่า 0.05 อธิบายได้ว่า ผลการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรปราการ กลุ่มควบคุมที่สอนโดยการสอนแบบปกติ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

สรุปผล

ผลการวิจัยเรื่องการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรปราการ ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานกับการสอนแบบปกติ พบว่า

1. นักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมีความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์สูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
2. ความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน พบว่า คะแนนหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
3. ความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้การสอนแบบปกติ พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ระหว่างกลุ่มที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยข้อ 1 ที่กำหนด ไว้ว่า ความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนสมุทรปราการ ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสูงกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนแบบปกติ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาแล้วพบว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และฝึกกระบวนการคิดวิเคราะห์ปัญหาและแก้ปัญหาพร้อมกันเป็นกลุ่ม ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจในปัญหาเห็นทางเลือกที่หลากหลายในการแก้ปัญหา (ทิสนา เขมมณี, 2556, หน้า 136)

2. จากการเปรียบเทียบความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทย ก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหา เป็นฐาน พบว่า คะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่า การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานสามารถทำให้ผู้เรียน มีพัฒนาการด้านการอ่านคิดวิเคราะห์เพิ่มขึ้นทั้งนี้เนื่องมาจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้ ปัญหาเป็นฐานเป็นการเรียนรู้แบบกระบวนการกลุ่ม ผู้เรียนสามารถใช้ความคิดได้อิสระ ซึ่งผู้เรียนสามารถช่วยเหลือกันเรียนรู้ด้วยตนเองด้วยการใช้สื่อเทคโนโลยีแบ่งงานและหน้าที่สามารถคิดและแสดงความคิดเห็นได้อย่างอิสระ โดยผู้สอนเป็นผู้คอยแนะนำให้คำปรึกษา นอกจากนี้การจัดการเรียนรู้โดยใช้ ปัญหาเป็นฐานจะช่วยให้ นักเรียนเลือกสรรความรู้ที่ต้องเรียนรู้ ด้วยตนเอง ได้รับความรู้ใหม่จากการศึกษาค้นคว้าด้วยการวิเคราะห์และแก้ปัญหา รู้จักการตัดสินใจ การแสดงความคิดเห็น พัฒนาความคิดใหม่ ๆ เกิดความกระตือรือร้นต่อการเรียน

3. ความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์วิชาภาษาไทยก่อนเรียนและหลังเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่จัดการเรียนรู้โดยการสอนแบบปกติ พบว่า คะแนนเฉลี่ยหลังเรียน สูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้เนื่องมาจาก การจัดกิจกรรมการเรียนรู้แบบปกติจะเน้นออกแบบกิจกรรมให้ผู้เรียนได้แสดงความคิดเห็นเพื่อส่งเสริมความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์กิจกรรมต่าง ๆ ที่จัดใน การเรียนการสอนจึงเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมการคิด การอภิปรายร่วมกันทั้งระหว่างผู้สอนและผู้เรียน

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ในการจัดการเรียนการสอนควรเลือกเนื้อหาที่ใช้การจัดการเรียนรู้โดยใช้ ปัญหาเป็นฐานและการจัดการเรียนรู้การสอนแบบปกติให้เหมาะสมตามหัวข้อเพื่อประโยชน์ ในการเรียนรู้ของนักเรียน
2. ควรมีการเปรียบเทียบผลของการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานกับ การจัดการเรียนรู้การสอนแบบปกติ กับตัวแปรอื่น ๆ เช่น การคิดสร้างสรรค์ การคิดแก้ปัญหา ความคงทนของการเรียนรู้
3. ควรใช้เวลาในการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานมากกว่า 8 ชั่วโมง เช่น ควรจัดการเรียนรู้ตลอดเทอม และควรมีการวัดความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ เป็นระยะเพื่อดูพัฒนาการของผู้เรียน

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ.(มปป.).คู่มือการจัดกิจกรรมอ่านคิดวิเคราะห์.กรุงเทพฯ
- กรมวิชาการ. (2546). แนวทางการประเมินผลด้วยทางเลือกใหม่ ตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กฤษฎา หัดหอร. (2559). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่องสิ่งแวดล้อม ที่มีต่อทักษะการแก้ปัญหาและทักษะการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 จังหวัดภูเก็ต. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาศาสตร์ศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. (2548). การเรียนรู้แบบเน้นปัญหาเป็นฐาน. สารานุกรมศึกษาศาสตร์.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2546). การคิดเชิงวิเคราะห์. กรุงเทพฯ: ชัคเคสมีเดีย.
- คณาจารย์วิชาเอกภาษาไทย. (2560). หลักสูตรการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.นนทบุรี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เบญจภักดิ์ เจริญมหาวิทย์. (2560). การอ่านเพื่อการวิเคราะห์.พิมพ์ครั้งที่2,กรุงเทพฯ:สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ทศนา แยมมณี. (2545). ศาสตร์การสอน องค์ความรู้เพื่อจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพมหานคร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- นพนภา อ้อค้วง. (2547). การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน เรื่อง คำและหน้าที่ของคำในภาษาไทยของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการสอน โดยการเรียนแบบร่วมมือกันเทคนิค STAD กับการสอนแบบปกติ .วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- บุญชม ศรีสะอาด.(2541). การพัฒนาการสอน. กรุงเทพฯ : ชมรมเด็ก.
- บุญรอด โชติวชิรา. (2549). ทักษะภาษาไทยและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักศึกษาชั้นปีที่ 1 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.
- บุษรินทร์ จิตเส็ง. (2559). ผลการจัดการเรียนรู้แบบใช้ปัญหาเป็นฐาน เรื่อง สารเคมีในเซลล์ของสิ่งมีชีวิตที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนจุฬาภรณราชวิทยาลัย สตูล จังหวัดสตูล. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (หลักสูตรและการสอน) มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- เบญจศักดิ์ เจริญมหาวิทย์. (2560). การอ่านเพื่อการวิเคราะห์. พิมพ์ครั้งที่ 2, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยรามคำแหง.
- ประกายมาศ ทองหมื่น. (2554). การใช้รูปแบบการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อกระตุ้นการคิดวิเคราะห์ในการอ่าน. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต (การสอนภาษาไทย) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ประภาศรี เปี่ยมอยู่. (2561). การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้านการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน. วิทยานิพนธ์ การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ผะอบ โปษะกฤษณะ.(2532).ลักษณะเฉพาะของภาษาไทย. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ:บำรุงสาส์น.
- พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. (2546). กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2546.
- พนิตนันท์ บุญพามี.(2542). เทคนิคการอ่านเบื้องต้นสำหรับบรรณารักษ์. คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์,สถาบันราชภัฏนครราชสีมา. นครราชสีมา.
- พนิตพิมพ์ ไชยศิริกุล. (2552). การใช้วิธีการเรียนการสอนแบบการใช้ปัญหาเป็นฐานเพื่อช่วยพัฒนาการเขียนความเรียงภาษาอังกฤษให้กับนักศึกษาภาควิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ วิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี, วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- พวงรัตน์ บุญญานุกรักษ์. (2544). การเรียนรู้โดยใช้ปัญหา. ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พัชรินทร์ แจ่มจำรูญ. (2547). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านจับใจความของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 โรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา อำเภอลำปาง จังหวัดเพชรบุรีที่

ได้รับการสอนอ่านแบบปฏิสัมพันธ์ด้วยวิธี KWL-Plus กับวิธีสอนแบบปกติ.”

วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พัชรี ลิธิฐฎา. (2534). “การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ในการเรียนวิชาภาษาไทย เรื่อง “รามเกียรติ์” โดยใช้ชุดการสอนจุดจบกับการสอนแบบปกติ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีวัดระฆัง กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

มันตรา ธรรมบุศย์. (2549). การส่งเสริมกระบวนการคิด โดยใช้ยุทธศาสตร์ PBL. วิทยากรย์.

วรรณิ โสมประยูร. (2544). การสอนภาษาไทยระดับประถมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

วัชรรา เล่าเรียนดี. (2547). เทคนิควิธีจัดการเรียนรู้สำหรับครูมืออาชีพ. นครปฐม: โครงการส่งเสริมการผลิตตำราและเอกสารการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.

สุพรรณิ วราทร. (2545). การอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ. กรุงเทพมหานคร:จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, คณะอักษรศาสตร์.

สุพิตรี อินนะ. (2558). ผลการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานร่วมกับการใช้ผังกราฟิกที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนชีววิทยา การคิดวิเคราะห์ และความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.

สุวิทย์ มูลคำ และคณะ. (2554). การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นการคิด. กรุงเทพมหานคร: อีเคบีคส์.

อ้อแก้ว เตือนอุประ. (2555). การจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานที่มีต่อการคิดอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2. วิทยานิพนธ์ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (วิทยาศาสตร์ศึกษา) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

อัจฉรา ชิวพันธ์.(2546). ศิลปะการจัดการเรียนรู้ภาษาไทยระดับประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์เบ็นนิงลิขิง.

อาภรณ์ ใจเที่ยง. (2553). หลักการสอน. กรุงเทพมหานคร: โอเดียนสโตร์.

อุษณีย์ โพธิสุข. (2537). วิธีสอนเด็กปัญญาเลิศ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาพิเศษ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.

Allen, D.E., Duch, B.J. and Groh, S.E.,(1996). The Power of Problem Based Learning in ASCD.

Barrow, H.S.and Tamblgn, Roblyn M.,(1980). Problem Based Learning : An Apprpach to

Bloom, B. S. (1956). Taxonomy of educational objectives book 1 : Cognitive domain. London:

Bloom, Benjamin S.ed. (1957). "Taxonomy of Education Objectives. Handbook : cognitive Classroom", School Science and Mathematic, p. 138.

Delisle, R. (1997). How to use problem-based learning in the vlassroom. Alexandria, VA:

Dewey, J. (1933). How We Think. New York: D.C. Health.

Hench, Jennifer. (n.a.) "Objectives of Teaching Reading Skills" Retrived January 25 2016,

Marzano, Robert J. (2001). Desinging A New Taxonomy of Educational Objectives.

California : Corwin Press, Inc.

Wilkerson, L., & Gijsselaers, W. H. (1996). Concluding Comments. In L. Wilkerson, & W. H.

Gijsselaers (Eds.), Bringing Problem-Based Learning to Higher Education: Theory and Practice (pp. 101-104). San Francisco, CA: Jossey-Bass.